

възможността, да се освободятъ отъ робството, когато ставали правоспособни лица и свободни граждани.

§ 22.

Встжпване въ робство.

Въ робство могло да се постъжи главно по три начина: *раждане, заробване и въз основа на закона*. Първите два начина се основавали на международното право (*jus gentium*), а третиятъ на частното право (*jus civile*).

Раждане. Лице, родено отъ родители робе, също било робъ, защото дътето наследвало положението на родителите си. Притежателът на родителите по право билъ такъвъ и на тъхните рожби, както и собственикът на добитъците билъ такъвъ и на тъхните плодове. Възможно било отъ зачеването на дътето до раждането родителите му да променятъ социалното си положение и да станатъ свободни или робе. Въ такъвъ случай византийското законодателство, а възможно и българското, особено пъкъ слѣдъ приемането на христианството, защищавало свободата, и роденото дѣто и въ двата случая бивало свободно. Майката отъ зачеването на дътето до раждането, и само единъ день да била свободна, па маркаръ да раждала като робиня, дътето се считало и оставало свободно⁶⁹.

Заробване. Българите, както и всички стари народи, били въ постоянни войни и борби съ околните и съсъдни народи и често се случвало да плѣнятъ нѣкои отъ неприятелите си, които, споредъ старото междуна-

⁶⁹ Ἀρμενόπουλος К. Ἔξαβιβλος, βιβλ. А., титл. ил. § 9.